

Jana Daňhelková, Komentovaný překlad vybraných pasáží díla: Dhuoda: *Liber manualis ad filium* s úvodní studií, bakalářská práce, FF UK v Praze 2010, 79 stran.
Oponentský posudek

Práce kolegyně Daňhelkové představuje v českém prostředí cenný pokus zpřístupnit širší odborné veřejnosti dílo významné franské šlechtičny; *Liber manualis* lze v tomto smyslu považovat za cenný pramen nejen pro poznání některých stránek každodenního života franské aristokracie; je cestou i do myšlenkového a mentálního světa ženy významného velmože okolo poloviny 9. století. Z hlediska formálního se jedná o pramen, který bývá odbornou veřejností zařazován mezi ranné formy tzv. knížecích zrcadel, a lze ho tudíž analyzovat a interpretovat i jako zdroj informací o formujícím se etickém kodexu středověkého aristokrata. Jelikož se osobně nepovažuji za lingvisticky natolik vyškoleného odborníka, abych mohl detailně posoudit z tohoto hlediska vhodnost a přesnost navrženého překladu, soustředím své poznámky k úvodní studii, výše naznačeným souvislostem a formálně odborným náležitostem. Ostatně jsem přesvědčen, že se diplomantka nacházela v natolik erudovaných rukou, že bych já sotva mohl něčím podstatnějším přispět.

Pokud jde o zvolenou strukturu práce nelze uplatnit žádné námítky; kolegyně Daňhelková se přidržela tradičního a osvědčeného postupu editorů; jistou výhradu je možné vznést ohledně použité odborné literatury. Diplomantka na jedné straně využila nejdůležitější práce vztahující se v užším smyslu přímo k tématu, na druhé straně zůstaly mimo její pozornost některé důležité práce německé i francouzské provenience, vážící se k širším politickým a kulturním aspektům karolinské epochy (Hägermannovy, Schiefferovy, Boshofovy či Devissovy), které by pomohly zpřesnit pohled na období, v němž Dhuoda vytvářela své dílo. Vzhledem k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, a je tudíž naděje, že autorka své myšlenky dále rozvine v dalším studiu, je třeba tuto poznámku chápat nikoliv jako zásadní výtku, ale jako fakultativní návrh.

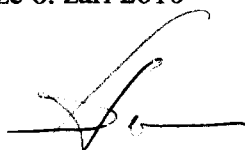
K úvodním studiím nelze mít žádné významné výhrady. Pouze několik poznámek: pokud se jedná o otázku autorství *Liber manualis*, upozorňuji, že po celé franské období, tak jak nám ho zprostředkovávají dochované prameny, se zdá být obecně vzdělanost žen z urozeného prostředí a jejich vliv na kulturní a politické dění vyšší než v následujících staletích. To by svědčilo pro Dhuodino autorství. Pokud jde o základní etické axiomy šlechty, tak jak je matka od syna vyžaduje (s. 24), myslím, že je nelze chápat hierarchicky,

ale harmonicky: láska k Bohu a otci představují základ, podmínku vazalské loajality, která v morálním smyslu představuje transfer těchto hodnot do osobního závazku vůči suverénovi.

K vlastní překladové části nemám žádná zásadní upozornění či výhrady; z textu jsem pouze nepostřehl (možná vlastní nepozorností – podle s. 10, pozn. 10 soudím, že z Richého), z které edice (edic) překlad vychází.

Přes uvedené poznámky hodnotím vysoce diplomantčino úsilí vyrovnat se s touto látkou a solidní znalost středověké latiny. Doporučuji práci k úspěšné obhajobě a podle jejího průběhu navrhuji hodnotit ji známkou **v ý b o r n ě**

V Praze 6. září 2010

PhDr. Václav Drška, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze